

Regeling van het College voor Toetsen en Examens van 25 juni 2018, nummer CvTE-18.00950, houdende vaststelling van toetsreglement van de centrale eindtoets primair onderwijs schooljaar 2018–2019 (Regeling toetsreglement van de centrale eindtoets po schooljaar 2018–2019)

Het College voor Toetsen en Examens,

Gelet op artikel 7 Toetsbesluit PO;

Besluit:

Artikel 1 Toetsreglement van de centrale eindtoets primair onderwijs

Het toetsreglement van de centrale eindtoets primair onderwijs, bedoeld in artikel 7 van het Toetsbesluit PO, wordt vastgesteld voor het schooljaar 2018–2019 als opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

Artikel 2 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 augustus 2018, en vervalt op 31 juli 2019.

Artikel 3 Citeertitel en bekendmaking

Deze regeling kan worden aangehaald als: Regeling toetsreglement van de centrale eindtoets po schooljaar 2018–2019.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*Het College voor Toetsen en Examens,
de voorzitter,
P.J.J. Hendrikse*

BIJLAGE

behorende bij artikel 1 van de Regeling toetsreglement centrale eindtoets primair onderwijs 2018–2019, van 25 juni 2018, nummer CvTE-18.00950.

Toetsreglement centrale eindtoets primair onderwijs schooljaar 2018–2019

Artikel 1. Reglement

De in dit reglement genoemde verzending van documenten geschiedt op de door het College voor Toetsen en Examens te bepalen wijze.

Artikel 2. Onderdelen centrale eindtoets

De centrale eindtoets meet welk eindniveau de leerling heeft behaald ten opzichte van de referentieniveaus, bedoeld in artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Daarbij worden ten minste de domeinen getoetst als bedoeld in Bijlage 1 en Bijlage 2 van het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, met uitzondering van de domeinen Mondelinge Taalvaardigheid en Schrijven, genoemd in Bijlage 1 van het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.

De centrale eindtoets omvat de volgende domeinen:

1. Taal
  - a. lezen
  - b. schrijven
  - c. grammatica (ontleding) en taalverzorging
2. Rekenen
  - a. getallen
  - b. verhoudingen
  - c. meten en meetkunde
  - d. verbanden
3. Wereldoriëntatie (facultatief)
  - a. ruimte (aardrijkskunde)
  - b. tijd (geschiedenis)
  - c. natuur en techniek
  - d. mens en samenleving

De domeinen worden verspreid over meerdere toetsdelen. In ieder toetsdeel worden onderdelen uit de domeinen 1 en 2 getoetst in toetsstaken. Voor domein 3 zijn aparte toetsstaken beschikbaar die de onderdelen uit domein 3 toetsen.

Ieder toetsdeel kent een duur van een tot twee uur voor de toetsstaken taal en rekenen. Binnen een toetsdeel kan er facultatief een toetsstaak wereldoriëntatie afgenomen worden met een duur van veertig minuten.

Artikel 3. Afname en vorm

1. De wijze van afname van de centrale eindtoets is voor het reguliere afnamemoment een toets op papier of een digitale adaptieve toets. Voor het inhaalmoment is het een digitale adaptieve toets.
2. De centrale eindtoets op papier is in de vorm van multiplechoicevragen. Bij de digitale adaptieve centrale eindtoets betreft het een mix van multiplechoicevragen en interactieve vragen.
3. Een toetsstaak moet worden afgesloten voordat de leerling een vervolgtask mag maken. De toetsstaken dienen in de vooraf gestelde volgorde gemaakt te worden.

Artikel 4. Aanmelden

Het College voor Toetsen en Examens stelt in het voorgaande schooljaar van de centrale eindtoets de aanmeldingsprocedure vast. Het College voor Toetsen en Examens verstrekt informatie over de centrale eindtoets van het aankomende schooljaar. Deze informatie bevat onder andere het tijdstip van afname en de regeling rondom hulpmiddelen.

In november van het schooljaar van de centrale eindtoets ontvangt de school van het College voor Toetsen en Examens informatie over het digitale aanmeldformulier. Op het aanmeldformulier geeft elke deelnemende school aan voor hoeveel leerlingen welke versie van de centrale eindtoets besteld worden:

- a. centrale eindtoets papier
- b. centrale eindtoets digitaal
- c. centrale eindtoets wereldoriëntatie

d. aangepaste versies voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften

Aanmelding is mogelijk van 1 december 2018 tot en met 31 januari 2019.

Na de aanmelding zijn de gegevens van de aanmelding zichtbaar in de portal van de centrale eindtoets. Wijzigingen kunnen daarin tot 1 april opgenomen worden. Het is de verantwoordelijkheid van de directeur de juistheid van de inschrijving te controleren.

Artikel 5. Controle materialen centrale eindtoets

Voor de papieren versie van de centrale eindtoets geldt dat de toetsmaterialen worden verpakt in een of meer dozen. De toetsmaterialen worden door een distributiebedrijf afgeleverd op het vestigingsadres van de school. Bij de aflevering van de toetsmaterialen is een handtekening voor ontvangst vereist.

Na ontvangst van de centrale eindtoets door de school controleert de school:

- of er voldoende opgavenboekjes en antwoordbladen zijn ontvangen voor het aantal leerlingen dat de centrale eindtoets gaat maken;
- of er voldoende opgavenboekjes wereldoriëntatie zijn ontvangen (alleen als de school meedoet aan dit onderdeel);
- of de nummers rechtsboven op de antwoordbladen overeenkomen met de nummers die op de geleidebon staan vermeld. Iedere leerling krijgt één persoonlijk antwoordbladnummer voor de hele afname. Dit nummer is voorgedrukt op alle drie de antwoordbladen;
- of de juiste aangepaste versies zijn ontvangen, in de bestelde aantallen;
- of er extra sets opgavenboekjes centrale eindtoets met antwoordbladen zijn ontvangen. Die zijn bedoeld voor het geval er toch meer deelnemende leerlingen zijn dan ingeschreven.

Er mogen geen antwoordbladen van een andere school overgenomen worden. Alle antwoordbladnummers zijn gekoppeld aan een school. Bij het 'lenen' van een antwoordblad worden de resultaten van de leerling bij de andere school gerapporteerd.

De digitale adaptieve centrale eindtoets wordt afgenomen in het beveiligde toets- en examensysteem Facet. De school ontvangt hier unieke inloggegevens voor. De school moet de voorbeeldtoets afnemen op de devices waar de digitale adaptieve toets op zal worden afgenomen. Met de voorbeeldtoets controleert de school of de ICT-infrastructuur voldoende werkt om de digitale adaptieve centrale eindtoets af te kunnen nemen.

Artikel 6. Geheimhouding

Geheimhouding van de inhoud van de centrale eindtoets is van belang om een betrouwbare uitslag te waarborgen. De gehele toetsketen is verantwoordelijk voor de geheimhouding van de inhoud van de centrale eindtoets. Deze gaat dus verder dan alleen het College voor Toetsen en Examens, Stichting Cito en DUO, ook scholen zijn onderdeel van die keten. De scholen wordt geadviseerd na ontvangst de materialen te checken op volledigheid. De betrokken personen mogen echter geen kennis nemen van de inhoud van de centrale eindtoets. De directeur van de school bewaart de materialen zorgvuldig op een veilige plek, bij voorkeur achter slot en grendel en verstrekt deze aan de leerling(en) op het moment van de toetsafname van het betreffende toetsboekje.

De toetsmaterialen van de centrale eindtoets blijven eigendom van het College voor Toetsen en Examens tot en met 18 april 2019. Het College voor Toetsen en Examens geeft tot die datum de centrale eindtoets aan directeuren van scholen in handen, uitsluitend om zorgvuldig te bewaren tot gebruik op 16, 17 en 18 april 2019 als toetsmateriaal. Ieder openbaar bezit (bijv. media) van de toetsmaterialen vóór het afronden van de toetsafname op 18 april 2019 kan slechts het gevolg zijn van een onrechtmatigheid.

Na afloop van de centrale eindtoets neemt de school de opgavenboekjes centrale eindtoets in. De opgavenboekjes centrale eindtoets zijn vanaf 19 april 2019 eigendom van de school. Het toetsmateriaal is na deze datum vrij te gebruiken voor studie- of privégebruik, en ook voor schoolgebruik op niet-commerciële basis. Voor alle andere toepassingen geldt dat gebruik van het (bronnen)materiaal dat in de centrale eindtoets verwerkt is, niet is toegestaan zonder toestemming van het College voor Toetsen en Examens.

Artikel 7. Hulpmiddelen

Het gebruik van hulpmiddelen tijdens de afname van de centrale eindtoets is niet toegestaan tenzij anders vermeld. Dit betekent dat didactische materialen die normaliter in het lokaal aanwezig zijn (zoals tafelkaarten, wandkaarten, etc.) **niet** mogen worden getoond of gebruikt tijdens de afname van de centrale eindtoets. Leerlingen met dyscalculie mogen, tenzij expliciet in de opgave staat vermeld, **geen** rekenmachine gebruiken omdat de opgaven hier niet op zijn ontwikkeld.

Bij zowel de papieren centrale eindtoets als de digitale adaptieve centrale eindtoets geldt dat tijdens het maken van de toets uitrekenpapier of kladpapier gebruikt mag worden. Als een leerling eerder klaar is met een taak of toetsdeel is het toegestaan dat hij/zij een boek leest om de andere leerlingen niet te storen.

Bij de papieren centrale eindtoets geldt dat de volgende materialen nodig zijn tijdens het maken van de toets:

- potloden met een hardheidsgraad HB
- een gum
- een liniaal

Bij de *digitale adaptieve* centrale eindtoets geldt dat de volgende materialen nodig zijn tijdens het maken van de toets:

- een muis
- een toetsenbord
- een koptelefoon

Middelen die niet specifiek benoemd worden in dit toetsreglement zijn niet toegestaan tijdens de afnamen van de centrale eindtoets.

Artikel 8. Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften

Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften zijn vanuit de wet niet uitgezonderd van deelname aan de eindtoets. De directeur van de school heeft de zorgplicht om vooraf te onderzoeken welke leerling wat nodig heeft aan speciale ondersteuning. Leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften kunnen en moeten de eindtoets maken al dan niet met aanpassingen. Een leerling met bijvoorbeeld dyslexie of een leerling die (kleuren)blind is, kan met aanpassingen aan de centrale eindtoets deelnemen. De eisen van de centrale eindtoets zijn hetzelfde als voor andere leerlingen. De vorm waarin de toets wordt aangeboden kan (gedeeltelijk) anders zijn. Dat kan, bijvoorbeeld bij braille, ook beperkte gevolgen hebben voor de inhoud (bijv. afbeeldingen vervangen door beschrijvingen). Bij de centrale eindtoets worden de volgende aangepaste versies voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften aangeboden:

- Braille, voor leerlingen met een visuele beperking
- Een cd-rom met een versie voor leerlingen die slechtziend zijn waarbij de opgaven onder andere duidelijk gemarkeerd zijn
- Audio voor o.a. leerlingen met een leesbeperking (dyslexie) of een visuele beperking
- Daisy-cd met natuurlijke spraak voor leerlingen met dyslexie of een visuele beperking
- Een pdf geschikt voor tekst-naar-spraak-software, zoals gebruikt door leerlingen met dyslexie of een visuele beperking. De pdf is geschikt voor de meeste spraaksynthesoftware. De directeur kan bij vragen contact opnemen met de producent van de gewenste spraaksynthesoftware
- Een zwart-wit versie op normale grootte, voor kleurenblinde leerlingen

Voor leerlingen met dyscalculie wordt er geen aangepaste toets geleverd. Ook zijn er geen specifieke hulpmiddelen toegestaan. Compenserende maatregelen tasten de aard van de toets aan. Opgaven, geschikt voor gebruik met de rekenmachine, zien er anders uit dan opgaven zonder rekenmachine zoals die in de centrale eindtoets zijn opgenomen. Gebruik van de rekenmachine is alleen toegestaan wanneer dat expliciet in de opgave staat aangegeven.

De school heeft naast de genoemde aangepaste versies van de centrale eindtoets ook de mogelijkheid om rekening te houden met de ondersteuningsbehoefte van de leerling; zoals een extra rustige werkplek, een korte onderbreking of enige verruiming van de toetstijd. Hulpmiddelen die nodig zijn voor gebruik met de aangepaste versies (zoals een computer met spraaksynthesoftware of braille-leesregel) zijn toegestaan. De directeur van de school zorgt ervoor dat de leerling via het hulpmiddel geen toegang heeft tot niet toegestane informatie. Hulpmiddelen zoals spellingkaarten of rekenmachines, of andere hulpmiddelen die de facto informatiedrager zijn, zijn niet toegestaan. De beslissing of een leerling een aangepaste versie krijgt, is aan de directeur van de school. Als bij een leerling met speciale ondersteuningsbehoefte met het bovengenoemde aanbod en de ruimte in de afnamecondities niet adequaat de belemmering door de beperking – of de combinatie van beperkingen – kan worden weggenomen, neemt de school contact op met het College voor Toetsen en Examens.

Artikel 9. Toezicht tijdens afname

De directeur neemt de centrale eindtoets af onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag en draagt zorg voor voldoende toezicht tijdens de afname van de centrale eindtoets. Hij kan zijn taken aan een of meer afnameleiders overdragen. De belangrijkste functie van de afnameleider is ervoor zorgen dat de leerlingen zelfstandig en ongestoord aan de opgaven kunnen werken. De afnameleider dient zich te conformeren aan de richtlijnen bij afname zoals deze beschreven worden in de 'Handleiding centrale eindtoets'.

Artikel 10. Rapportage

Enkele weken na de afname van de centrale eindtoets zijn de leerlingrapporten beschikbaar in de portal. De school ontvangt ook een papieren leerlingrapport voor iedere leerling die de centrale eindtoets heeft gemaakt. In het leerlingrapport staan het resultaat van de leerling op de centrale

---

eindtoets, het daarbij behorende advies best passend brugklatype, de beheersing van de referentieniveaus en hoe de leerling scoort ten opzichte van de referentieniveaus lezen, taalverzorging en rekenen.

Naast het leerlingrapport kan het bevoegd gezag en/of de directeur van de school ook een aantal schoolrapportages opvragen via de portal met daarin de resultaten van de school. Deze rapportages op schoolniveau bevatten een overzicht van de resultaten van alle leerlingen van die school die dat jaar de centrale eindtoets hebben gemaakt. Tevens krijgt de school hiermee inzicht hoe de school presteert in verhouding tot het landelijk gemiddelde.

TOELICHTING

Algemeen

Deze regeling betreft de vaststelling van het toetsreglement van de centrale eindtoets primair onderwijs, zoals bedoeld in artikel 7 Toetsbesluit PO.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Het College voor Toetsen en Examens maakt de keuze voor de leverancier van de poststukken.

Artikel 2

De domeinen van de centrale eindtoets zijn overgenomen uit de toetswijzer centrale eindtoets PO.

Artikel 3

Dit artikel behandelt de wijze van afname van zowel de papieren centrale eindtoets als de digitale adaptieve centrale eindtoets.

Artikel 4

Hierin wordt aangegeven wanneer de inschrijfperiode start en voor welke versies van de centrale eindtoets het bevoegd gezag leerlingen kan inschrijven.

Artikel 5 en 6

Deze artikelen behandelen de ontvangst en controle van de papieren centrale eindtoets door de school. Zo ook de geheimhoudingsplicht van de school of het bevoegd gezag.

Artikel 7 en 8

Deze artikelen beschrijven van welke hulpmiddelen een leerling gebruik mag maken tijdens de afname van de centrale eindtoets. Wanneer er geen adequate aanpassing staat aangegeven, dient de school contact op te nemen met het College voor Toetsen en Examens. De school mag geen hulpmiddel of aanpassing toestaan buiten de mogelijkheden die in beide artikelen staan aangegeven.

Artikel 9

In dit artikel staat beschreven dat de centrale eindtoets wordt afgenomen onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag en dat het bevoegd gezag de verantwoordelijkheid kan mandateren naar een afnameleider (bijvoorbeeld een leerkracht).

Artikel 10

In dit artikel worden de verschillende vormen van rapportages aangegeven.

*Het College voor Toetsen en Examens,
de voorzitter,
P.J.J. Hendrikse*